

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii depusă de Anatolie Starîș, privind accelerarea procedurii de judecare în ordine de recurs,

a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de către Anatolie Starîș către Ministerul Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, constatarea încălcării dreptului la prezumția nevinovăției și aplicarea torturii psihologice, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

*(Dosarul nr. 2ra-1136/24
PIGD 2-23123844-01-2ra-14112024)*

Criteriile de determinare a termenului rezonabil.
Conduita instanței corespunde cu esența principiului de examinare în termen rezonabil.

5 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Anatolie Starîș, privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei în ordine de recurs,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 august 2023, Starîș Anatolie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, constatarea încălcării dreptului la prezumția nevinovăției și aplicarea torturii psihologice, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 2-16, vol. I).

2. Prin hotărârea din 4 decembrie 2023 Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Starîș Anatolie; s-a constatat încălcarea dreptului reclamantului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale în care este învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2) și art. 352 alin. (3) lit. d) din Codul penal, pentru perioada începând cu 14 februarie 2012 și până la 15 noiembrie 2023; s-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Starîș Anatolie suma de 50 000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale menționate pentru perioada stabilită în prezenta hotărâre, suma de 5000 lei cu titlu de asistență juridică proporțional pretențiilor admise din acțiune, precum și suma de 422 lei cu titlu de cheltuieli pentru multiplicarea actelor, iar în total 55 422 lei. În rest, acțiunea, s-a respins ca fiind neîntemeiată (f. d. 121, 149-155, vol. I)

3. Prin decizia din 11 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova; s-a admis cererea de apel declarată de Starîș Anatolie; s-a modificat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 4 decembrie 2023, în partea cuantumului prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică, prin majorarea

cuantumului prejudiciului moral de la 50 000 lei la 100 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică de la suma de 5 000 lei la suma de 6000 (șase mii) lei. În rest, hotărârea a fost menținută (f. d. 223, 224-241).

4. La 14 noiembrie 2024, Anatolie Starîș a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 11 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei cu pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f. d. 104-122, vol. II).

5. La 17 ianuarie 2025 Ministerul Justiției, reprezentat de Constantin Cachița a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 11 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii (f. d. 27-36, vol. II).

6. Anatolie Starîș a depus cerere cu privire la accelerarea examinării recursului declarat împotriva deciziei din 11 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

7. În susținerea cererii privind accelerarea examinării cauzei, a invocat despre faptul că examinarea cauzei se tergeversează fapt care vine în contradicție cu art. 20 alin. (2), 192, 429-445 din Codul de procedură civilă, art. 4 alin.(4) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor omului.

8. Autorul cererii, consideră că scopul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 este crearea a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei cât și repararea de către a stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului, însă, nu este unul efficient prin tergeversarea a examinării cauzei în ordine de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 192 alin. (1¹) și (1²) din Codul de procedură civilă:

(1¹) În situația în care, la judecarea unei cauze concrete, există pericolul de încălcare a termenului rezonabil, participanții la proces pot adresa instanței care examinează cauza în fond o cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei. Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de 5 zile lucrătoare, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decât cel care examinează cauza.

(1²) Instanța decide asupra cererii de la alin.(1¹) printr-o încheiere motivată, prin care fie obligă instanța care judecă cauza în fond să întreprindă un act procesual, stabilind, după caz, un anumit termen pentru accelerarea procedurii, fie respinge cererea. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

10. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

11. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

MOTIVAREA INSTANȚEI

12. Examinarea unei cauze în recurs într-un termen mai mic de 12 luni de la data înregistrării cererii nu determină, în lipsa unor circumstanțe excepționale, o încălcare a termenului rezonabil, astfel cum este reglementat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

13. Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție, menționează că prezenta cauză a fost repartizată judecătorului raportor Oxana Parfeni la 26 februarie 2025 (f. d. 41, vol. II), prima ședința de judecată privind examinarea admisibilității recursului declarat de Anatolie Starîș și Ministerul Justiției fiind fixată, pentru data de 18 martie 2026.

14. Astfel, Completul de judecată reține că examinarea recursului nu poate avea loc într-un termen mai scurt, din cauza volumului semnificativ de cauze aflate pe rolul Curții Supreme de Justiție peste 9 000 de dosare, dintre care peste 6 500 sunt cauze civile, unele pendinte începând cu anul 2022, precum și a numărului mare de funcții vacante de judecători. În prezent, în cadrul Curții Supreme de Justiție își desfășoară efectiv activitatea doar 10 judecători din totalul de 20 prevăzut de lege. Aceste circumstanțe obiective impun stabilirea ședințelor de judecată în funcție de agenda disponibilă a judecătorilor și de realitățile instituționale actuale.

15. Conform Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorul Oxana Parfeni are în procedură peste 1 500 cauze civile.

16. Completul de judecată, subliniază că fixarea termenului pentru examinarea admisibilității recursului presupune o planificare echilibrată în funcție de volumul

total al cauzelor aflate în procedura completelor specializate, dar și de necesitatea studierii corespunzătoare a dosarului, în vederea asigurării unei examinări eficiente și legale.

17. Reieșind din materialele prezentei cauze, Anatolie Starîș a declarat recursul la data de 14 noiembrie 2024 (f. d. 1-19, vol. II), fiind stabilită ședința de judecată pentru 18 martie 2026, cel mai apropiat termen posibil, ținându-se cont de volumul de lucru și agenda judecătorului, numărul de dosare repartizate raportat la numărul efectiv de judecători, timpul necesar pentru studierea dosarului, precum și existența mai multor dosare ce trebuie examinate în regim de urgență și prioritar.

18. În asemenea condiții, durata de examinare a cauzei până la această etapă nu depășește limitele termenului rezonabil, raportat la complexitatea litigiului, la faza procesuală în care se află (recurs), dar și la contextul structural cunoscut al instanței supreme, inclusiv privind resurse umane disponibile.

19. Din considerentele expuse și în lipsa unor circumstanțe obiective care să justifice devansarea examinării cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea formulată de recurentul nu întrunește condițiile prevăzute de lege pentru a fi admisă.

20. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 192 alin. (1¹), (1²), art. 269-270 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Anatolie Starîș, privind accelerarea procedurii de judecare în ordine de recurs a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Starîș către Ministerul Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, constatarea încălcării dreptului la prezumția nevinovăției și aplicarea torturii psihologice, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu